कार्यपत्रिका
इयत्ता: चौथी परिसर अभ्यास

सत्यमेव जयते

सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चिद् दुःखभाग्भवेत्

GOVERNMENT OF GOA

शिक्षण संचालनालय
राज्य शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषद
गोवा समग्र शिक्षा

२०२० - २०२१

विषय: परिसर अभ्यास | कार्यपत्रक न. २ | दिनांक :- | इयत्ता:- ४ थी

सूचना :

२. कानांच्या गोष्टी

पालकांसाठी : या पाठातून विद्यार्थ्यां विविध प्राण्यांना त्यांच्या वैशिष्ट्यानुसार ओळखतात .प्राण्यांची कातडी ,केस , कान आणि त्यांचे प्रजनन यावरून फरक सांगतात .पालकांनी हा पाठ शिकण्यास कार्यपत्रिका सोडवण्यास विध्यार्थ्यांना मदत करावी.

विद्यार्थ्यांसाठी : पाठ लक्षपूर्वक वाचून कार्यपत्रिका पालकांच्या सहाय्याने सोडवा.

विद्यार्थ्यांचे नाव:- _____

१. खालील प्रश्नांसाठी चार पर्याय दिलेले आहेत. अचूक पर्याय निवडा व त्याखाली अधोरेखित करा.

(अ) खालीलपैकी कोणता प्राणी आपल्या डोक्याच्या दोन्ही बाजूंच्या बारीक छिद्रांचा उपयोग ऐकण्यासाठी करतो ?

अ) जिराफ (ब) कुत्रा (क) कावळा (ड) गाय

(ब) डोक्यावर कान असलेला प्राणी कोणता ?

(अ) गाढव (ब) मांजर (क) गाय (ड) बकरी

(क) कोणत्या प्राण्याला सुपासारखे कान असतात ?

(अ) कोंबडी (ब) बैल (क) हत्ती (ड) बकरी

(ड) अंगावरील कोणत्या नमुन्यावरून प्राण्यांना ओळखता येते ?

(अ)कातडीच्या रंगावरून (ब) कातडीवरील केसांवरून (क) स्पर्श करून (ड) दोन्ही (अ) आणि (क) पर्याय

(ई) हल्लीच्या काळात आम्हाला डायनासोर कुठे पाहायला मिळतात ?

(अ) दूरदर्शन आणि सिनेमात (ब) जंगलात (क) राष्ट्रीय उद्यानात (ड) प्राणीसंग्रहालयात

२. खालील विधाने लक्षपूर्वक वाचा आणि बरोबर विधांनाखाली अधोरेखित करा.

१) चानी अंडी घालते.

२) मेंढीच्या कातडीवर केस नसतात.

३) माशांना कान असतात पण ते दिसत नाहीत.

४) मोर हा राष्ट्रीय प्राणी आहे.

५) म्हैस आणि गाय यांच्या अंगावर केस नसतात.

३. कंसातील योग्य उत्तर निवडून खालील रिकाम्या जागा भरा.

[अंडी घालतात ,दिसणारे कान, कातडीवर केस , पिसांनी, मांजर आणि कुत्रा , मगर आणि पाल , कातडीवरील नमून्या]

१) पक्ष्यांना डोक्याच्या दोन्ही बाजूना बारीक छिद्रे असतात. जास्त करून ती ..... झाकलेली असतात.

२) प्राण्यांना आपण ..... वरून ओळखतात.

३) ..... या प्राण्यांच्या डोक्याच्या दोन्ही बाजूंना ऐकण्यासाठी बारीक छिद्रे असतात.

४) जे प्राणी पिल्लांना जन्म देतात त्यांना ..... असतात.

५) ज्या प्राण्यांचे कान बाहेर दिसत नाही व ज्यांच्या अंगावर केस नसतात असे प्राणी ..... घालतात

४) जनावरांना / प्राण्यांना कान नसतेच तर काय झालं असतं ? दोन-तिन वाक्यात लिहा.

५) खालील (अ) गटात दिलेले प्राण्यांच्या कातडीचे नमुने व (ब) गटात दिलेली प्राण्यांची नावे यांच्या रेघेने योग्य जोड्या जुळवा.

अ	ब
१.पांढऱ्या कातडीचा व त्यावर काळे पट्टे असलेला...	अ) हरण
२.पिवळ्या व तपकिरी रंगाच्या कातडीचा व त्यावर काळे पट्टे असलेला...	ब) चिता
३.पिवळ्या व तपकिरी रंगाच्या कातडीचा व त्यावर काळे ठिपके असलेला...	क) झेब्रा
४.पिवळ्या व तपकिरी रंगाच्या कातडीचा व त्यावर पांढरे ठिपके असलेला..	ड) वाघ
	ई) लांडगा

६) खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन ओळीत लिहा.

१) ज्या जनावरांना कान नसतात त्यांना कसे ऐकायला येते ?

२) हत्तींना अगदी दूरचे कशाप्रकारे ऐकू येते ?

३) साप कसे ऐकतात ? (पालकांची मदत घ्या)

४) प्राण्यांच्या शरीरावर वेगवेगळे नमुने का असतात ?

७) खालील रकान्यातील डाव्या स्तंभातले मुद्दे लक्षात घेऊन पारवा आणि कुत्रा यातील फरक लिहा.

	पारवा	कुत्रा
ऐकण्याची यंत्रणे		
अंगावरील केस		
प्रजनन		

८). खाली वेगवेगळ्या प्राण्यांचे व पक्षांचे कान , कातडीवरील पट्ट्यांचे नमुने व पिसे यांची चित्रे दाखविलेली आहेत ती नीट पहा व प्राणी कोणता ते ओळखून रिकाम्या जागेत त्याचे नाव लिहा :

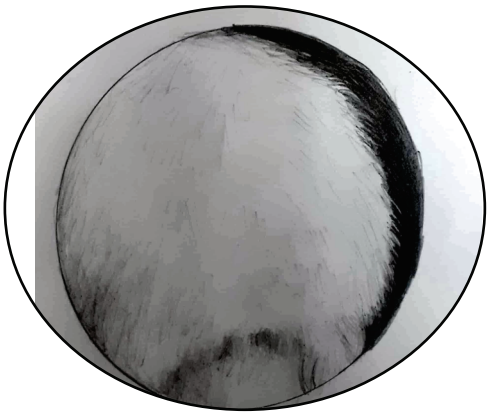

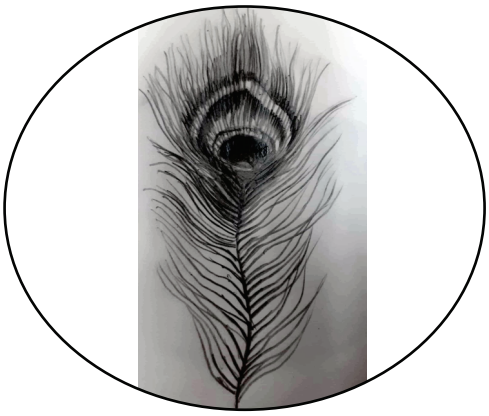

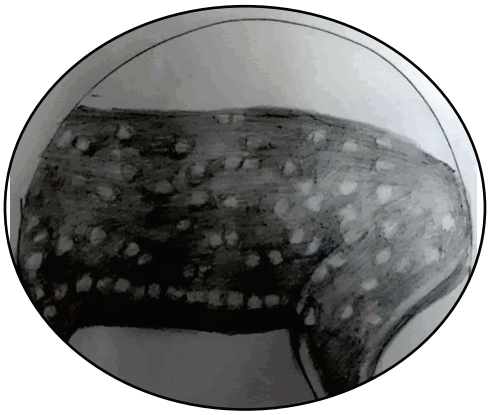

९) वन्यप्राण्यांची संख्या कमी का झाली या विषयी कारणे लिहा.

१. _____

२. _____

३. _____

४. _____

५. _____

१०) खालील चौकटीत अंडी घालणाऱ्या दोन प्राण्यांची चित्रे चिकटवा :

११) खालील चौकटीत पिल्लांना जन्म देणाऱ्या दोन प्राण्यांची चित्रे चिकटवा :

१२) हत्तीचे चित्र काढा आणि रंगवा. तुम्ही स्वतः त्याला नाव द्या.

१३) जुने वर्तमानपत्र वापरुन पक्षी बनवा व तुमच्या वहीत चिकटवा :

This work is a production of Teachers, Teacher Educators and Technical Support Group of the Directorate of Education, State Council of Educational Research & Training and Goa Samagra Shiksha, Govt of Goa. Images used in the worksheet are not owned by the authors. This document is for instructional purposes only and cannot be reprinted for commercial purposes.